

RSH Počasí přálo starším jachtám

text **Adam Židek**
foto **Carlo Borlenghi a Daniel Forster**

Rolex Sydney Hobart plný zvratů!

Letošní 70. ročník závodu Rolex Sydney Hobart přivítal největší počet startujících lodí za posledních 20 let, včetně atraktivní flotily ve třídě supermaxi. Těch se letos na start postavilo hned pět.

S

Start závodu dlouhého 628 mil je tradičně 26. prosince v Sydneyském zálivu a trasa vede podél jihovýchodního pobřeží Austrálie

na jih k Tasmánii. Končí přirozeně v hlavním městě Hobartu. Vlastnímu závodu předcházely v rámci oslav 70. výročí ještě symbolický závod Parade of Sail. Zúčastnilo se ho 30 historických plachetnic, které Rolex Sydney Hobart v minulosti absolvovaly.

Supermaxi

Závod s sebou letos přinesl celou řadu překvapení, které se postaraly o to, že souboje začaly už před samotným startem. Wild Oats XI, sedminásobná vítězka devíti předcházejících ročníků, chtěla letos znovu zvítězit. Osmé vítězství by totiž posádce Marka Richardse posunulo na pozici držitele rekordu v počtech vítězných trofejí. Tu doposud drží 64 stop dlouhá loď Morna/Kurrewa IV, která sedmkrát zvítězila v letech 1946 až 1960. Velká pozornost byla před startem zaměřena i na další favoritky závodu, kterých se sešlo několik. Především ve třídách maxi,

supermaxi a VO70. Vedle Wild Oats XI to byly Perpetual Loyal (Juan-K 100), letos s Tomem Slingsbym na palubě, Ragamuffin 100 (Elliott 100), Black Jack a Giacomo (obě Volvo 70 od Juana Kouyoumdjiana) nebo

Southern Excellence II (Volvo Open 70). Dále se nově objevily Rio 100 (Bakewell White 100) nebo Alive (Reichel Pugh 66). Největší pozornost byla věnována zcela novému 100 stop dlouhému celokarbonovému

Vpravo nahoře: Letošnímu ročníku znovu kralovala Wild Oats XI. Tentokrát již po osmé a je rekordmankou závodu. **Vpravo dole:** Na start se postavilo i několik jachet, které v minulosti absolvovaly Volvo Ocean Race.

Nahoře: Všichni se těšili na start Comanche, která měla WOXI sesadit z trůnu. Na stranu Australanů se nakonec postavilo počasí a slabý vítr pro Comanche.

speciálu Comanche (100 Supermaxi). Loď byla postavena speciálně pro off-shore závody s ambicí být nejrychlejší jednotrupou plachetnicí na světě.

Wild Oats XI

Podívejme se detailně na vítěznou Wild Oats XI. Přijela si pro osmé vítězství. Byla postavena v roce 2005 a stavba trvala devět měsíců. Trup z kompozitu karbon/nomex je výrazně úzký a jeho původní délka byla 30 m. Po prvních testech na moři byl trup jachty upraven a optimalizován pro handicap IRC ve třídě supermaxi a délka trupu narostla na současných 30,49 m (100 stop). Loď téměř každý rok prochází konstrukčními změnami a před letošním závodem tomu nebylo jinak. Trup na přídi, navazující na klounovec, byl nepatrně zeštíhlen, stávající daggerboardy dostaly nový profil a na stěžeň přišla nová hlavní plachta a Code 0. Loni byla loď vybavena tzv. „Dynamic Stability System“ (DSS), který tvoří stranová vysouvací vodorovná křídla, zvyšující stabilitu a rychlost lodě při zadobčím vě-

tru. Veškerá mechanika na lodi je poháněna nepřetržitě běžícím dieselovým agregátem. Design lodi a hmotnostní požadavky zcela vylučují jakýkoliv záložní pohon pro tyto mechanismy. Loď je tak z hlediska oblasti a vzdálenosti plavby poněkud limitována omezeným množstvím paliva, které má k dispozici. Jde zkrátka o plachetnici, jež se bez dieselového motoru neobejde.

” Počasí při závodu dokáže být nemilosrdné, jak se projevilo již nejdnou.

Počet konstrukčních změn a nejrůznějších úprav od stavby činí Wild Oats XI rekordmankou v úpravách. Loď výrazně změnila nejen své parametry, ale především výkon. Tomu přispěla především už zmiňovaná nová vodorovná křídla, přední zasouvací centerboard, dva vysouvací daggerboardy, naklápěcí kýl s vertikálními křídly na zadní straně bulvy a centrální symetrické kormidlo, posunuté výrazně dopředu.

Kdo je dále na startu?

Mezi celkem 117 startujícími loděmi ze sedmi zemí převažovaly především ryze závodní nebo sportovní plachetnice v délkách kolem 50 stop. Jachty TP52, několik zástupců Bénéteau First v délkách 40 až 47, Farr 40, Archambault 40RC, Cookson 50 od Farru – loňský vítěz v handicapu IRC, IMX 38, ale i natolik odlišné jachty jako Elan 444 nebo Hanse 400E. Početnou skupinou bylo tradičně několik lodí australského výrobce Sydney Yachts. Nejmenší a současně i nejstarší loď závodu byla Maluka of Kermantie (Ranger 9 m), postavená v roce 1932. Podobná jachta

sice nemá šanci dojet první do cíle, ale to neznamená, že nemůže zvítězit v handicapu. Jak se koneckonců potvrdilo i letos.

Je čeho se bát?

Počasi při závodu dokáže být nemilosrdné, jak se projevilo již nejednou. Proto jsou předpovědi do posledního dne před startem vyhlíženy s napětím. Na předstartovním briefingu věnovaném počasí byly znát po-city. Mělo se jet proti větru a to je vždy náročné. Zvláště když vítr vane proti proudu.

Ostrý start

Startovní odpočet začal v pátek 26. 12. 2014 ve 12:55 místního času. Oproti původní

předpovědi vítr od rána výrazně zesílil a startovalo se za jiho-jihovýchodního větru o rychlosti 25 až 30 uzlů s vlnami 1 až 1,5 m. Stejně jako vloni bylo závodní pole rozděleno mezi tři startovní čáry. I tak bylo na první startovní čáře velmi těsně. Minutu před startem Mark Richards za kormidlem Wild Oats XI vytlačuje levobokem Comanche zcela vlevo, kde jej blokuje před posledním obratem. Obě lodě se tak dostávají do těsné blízkosti přihlížejících lodí, kotvicích na levé straně startovní čáry. Poslední obrat provádějí téměř současně 45 vteřin před startem. Zůstávají však stále na levoboku a pomalu dojíždějí před startovní čáru. Dvacet vteřin před startem

odpadají a se startovním výstřelem společně akcelerují na zadobční vítr.

Akcelerace Comanche

Následuje neuvěřitelné zrychlení Comanche, které jej dostává během několika vteřin do vedení. Za minutu je už dvě délky před Wild Oats XI a náskok každou vteřinou zvětšuje. Před vyplutím ze zálivu čekají lodě ještě dvě otočné bóje, rozdělené pro jednotlivé startovní čáry. První otočné bóje dosahuje s obrovským náskokem Comanche za rekordních čtyři a půl minuty. Před bójkou při zatahování Code 0 jde během krátkého spinoutu z vody polovina trupu a celé návětrné kormidlo. První bójku točí

vedoucí flotila v pořadí Comanche, Wild Oats XI, Ragamuffin 100, Perpetual Loyal, Black Jack a Giacomo. Záliv pak lodě opouštějí už s prvním refem na hlavní plachtě.

Rychlá v silném větru...

Sedm hodin po startu má vedoucí Comanche náskok jednu míli před Wild Oats XI a postupně ho navyšuje. Pět mil za vedoucí dvojici je Ragamuffin 100 a Perpetual Loyal. Závodníky čeká první noc se slabou brízou, která do pořadí výrazně zasáhla.

Vedoucí dvojici čeká klíčové a často i obávané místo zvané Bass Strait. Úžina mezi Austrálií a Tasmánií, kde je vítr velmi proměnlivý. Fotograf Daniel Foster, který nad

místem prolétá vrtulníkem v sobotu 27. 12. kolem 10:00, dokumentuje rychlost Wild Oats XI mezi 12 až 15 uzly. Comanche bojuje ve slabém větru rychlostí sotva 7 uzlů. Achilova pata nové Comanche se potvrzuje.

Stíhací jízda

Dvacet sedm hodin po startu Comanche ztrácí na vedoucí Wild Oats XI třináct mil. Ztráta se později natáhne až na trojnásobek. Z dalších maxi Ragamuffin 100 volí přes noc trasu blíže k pobřeží, což se ukazuje jako špatné rozhodnutí. Na vedoucí loď ztrácí 50 mil.

Během noci odstupuje celkem osm lodí, především kvůli poškozeným kormidlům

nebo plachtám. Kvůli zlomenému stěžni odstupuje i VO70 Giacomo. Největším překvapením je odstoupení favorizované Perpetual Loyal. Loď kolem 21. hodiny narazila do neznámého předmětu a byla poškozena příď. Rozštípl se trup a loď nabrala velké množství vody. Ke zraněním nedošlo, loď se bezpečně vrátila do přístavu. Přesto bylo na posádce po přistání znatelné velké psychické vyčerpání. „Nevíme přesně, co se stalo. Pluli jsme ve velkých vlnách a při jednom zhoupnutí z vlny jsme na něco narazili,“ prohlásil Tom Slingsby.

Po dvou dnech, 38 mil před cílem, vede stále Wild Oats XI. Náskok se snížil na 11 mil. Stíhací jízda Comanche je famózní. Přišla

Vlevo: Nejrychlejší jachty se během závodu potýkaly spíše se slabým větrem. Na menších lodích se však objevily i bouřkové plachty. **Dole:** Celkovou vítězkou se stala téměř 30 let stará Wild Rose.

ale pozdě. Vedoucí dvojici čeká finálový souboj v zálivu Storm Bay a v Derwent River před vjezdem do Hobartu, kde je vítr velmi proměnlivý. Stále je zde možná varianta, že se podaří Comanche v tomto místě najít výhodnější kurz a nechá Wild Oats XI v závětrí. Comanche se nakonec daří náskok zmenšit, nicméně po poslední otočce směrem na sever k Hobartu je jasné, že souboj už není možný.

Oběma soupeřům fouká stabilní vítr ze západu, lodě tak na zadobok akcelerují, ale náskok už není možné překonat. Do cíle přijíždí jako první Wild Oats XI s časem 2 dny, 2 hodiny, 3 minuty a 26 vteřin. Po 49 minutách projíždí cílem Comanche.

„Vyjadřuji nesmírnou úctu posádce Wild Oats XI, která si vítězství a rekord zasloužila. Moc jsme jim chtěli vítězství vzít. Náš tým odvedl neuvěřitelný výkon. Na jedné straně jsme zklamaní, na druhé jsme hrdí na to, co jsme společně dokázali,“ pronesl Ken Read, skipper Comanche. „Dějiny závodu se nepřepisují každý den. Vyhrát Hobart je velká pocta, ale zvítězit po osmé... Nemohu tomu uvěřit,“ prohlásil po dojezdu Mark Richards, skipper Wild Oats XI. „Bylo to těžké vítězství,“ dodává majitel

POŘADÍ

POŘADÍ V CÍLI

1.	Wild Oats XI	Robert Oatley	02:02:03:26
2.	Comanche	Jim Clark & Kristy Hinze Clark	02:02:52:44
3.	Ragamuffin 100	Syd Fischer	02:13:26:00

POŘADÍ V HANDICAPU IRC

1.	Wild Rose	Roger Hickman	Farr 43
2.	Chutzpah	Bruce Taylor	Caprice 40
3.	Ariel	Ron Forster & Phil Damp	Bénéteau First 40

www.rolexsydneyhobart.com

Bob Oatley. „Comanche je výjimečná jachta, pravděpodobně nejdražší racer, jaký kdy byl postaven. Je to nádherná loď. Když vystřelila po startu, byl jsem ohromen.“

Úctyhodným výkonem v závodu je vítězství 29 let staré jachty Wild Rose, která se stala celkovým vítězem v handicapu IRC. Pozornost si zasloužila i pro svoji posádku, kterou na 13 metrů velké jachtě tvořilo 14 jachtařů, včetně 6 žen. Poslední loď, jež dokončila závod, byla Southern Myth (Sloop 12,5 m), která projela cílem po čtyřech dnech a dvou hodinách. Závod dokončilo 103 lodí, celkem 14 posádek ze závodu odstoupilo. Nejstarší startující jachta Maluka of Kermandie bojovala až do posledních chvil o vynikající výsledek v handicapu, dokonce i o vítězství.

Nakonec jachta postavená před 80 lety obsadila krásné 13. místo.

Jubilejní 70. ročník závodu Rolex Sydney Hobart se v mnoha směrech zapsal do dějin. Rekord závodu sice nepadl, ale byli jsme svědky mimo jiné nádherného souboje dvou špičkových lodí zcela odlišné konstrukce. Král je mrtev, ať žije král! ▲

Dole

Vyvrcholením krásného závodu je pro mnohé ze závodníků oslava nového roku v hlavním městě Tasmánie Hobartu.

